

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k.
" pol leta 4 " — " "
" četrto " 2 " 20 "

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k.
" pol leta 5 " — " "
" četrto " 2 " 60 "

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

SLOVENSKI NAROD.

Oznani:

Za navadno trisopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " 2krat,
4 " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisk je plačati kolek (štampelj) za 30 kr.

O nemško-pruskem cesarji.

No, imajo ga Nemci svojega cesarja in svoje cesarstvo.

Nemško cesarstvo je ena stara stvar. A na prusovski glavi je nova. Prej je bila na družih glavah.

Leta 800 je papež Leon III. Karla velikega za nemškega cesarja postavil, kateri ima za nas le-té velike zasluge, da je zapadne Slavene, naše očete, pod nemško „tujčevo peto“ s „tujčim“ začel. Ta mož krvi in narodnega zatiranja je bil potlej po papežu Paskalu III. za „svetnika“ spoznan — a to nam politikarjem nič mar.

Za njim so potlej nemški kralji, bolj ali menj „sveti“ cesarovali v Evropi. Njih zasluge so bile, zlasti prvih, te, da so pridno zatirali Slavene. Ko je zatrito bilo Jugoslavensko, ko je končen bil Ljudevit, kateri se je na čelu Slovencev in Hrvatov proti nemškemu gospodstvu uprl, šli so na druge Slavene. Poljake, kateri so tačas res Slaveni bili in v boj šli za Slavenstvo, so ti nemški cesarji krvavo polomili (n. pr. Boleslava Hrabrega). Potem so pobili i češkega Otokarja, ki je hotel neodvisnost čeških Slavenov v zvezi s Poljaki in — z nami Slovenci (za to poslednje si je pridobival lasti v Kranjski in Štajerski.)

Rudolf Habsburžan je Otokarja premagal, težko; Otokar je umrl kot junak.

Potem so bili Habsburžani, „Avstrijci“ nemški cesarji.

Pod njimi smo bili mi, t. j. naši očetje. Ino dobro in pošteno so se borili naših dedov sinovi v vojnah za koristi nemškega cesarstva. Kri prelivali in davek dajali.

A ta cesar je bil nemški. Izrečno bereš v nemški zgodovini, da **Slaven** cesarja ni smel voliti; samo Nemci so to pravico imeli, in menda tisti Slaven, ki je nehal Slaven biti ter se je za Nemca izpovedal.

Napoleon I., tisti mož, ki jo prvo francosko republiko vrgel in vreči mogel, bil je kriv, da je nemški (naših očetov nemški) cesar Franc II. prevzel naslov: avstrijski cesar, — in pustil potem naslov nemškega cesarja.

A tej odpovedi kljubu bili so žalibog avstrijski vladarji do leta 1866. še vedno tudi nemški vojniki.

Leta 1866 je prišel Prus in v bitvi pri Sadovi (ali Kraljevem Gradcu) na Češkem temu na veselje ali vsaj zadostenje vseh Slavenov konec storil.

Prus! Hohenzoller! — Ta je podedoval to cesarstvo, zdaj pred Parizom.

Boga mi, kako se mora „kamarila“ v Habsburgu po pravici jeziti. Kdo je bil ta Prus? — Nekdaj je Slaven bil. A „sveti“ red „nemškega viteznega reda“ je slavenske Pruse l. 1230. z mečem podjarmil in tako so bastardi postali, iz Slavenov Nemci, ter denes vidimo, da Nemci sami, t. j. pravi Nemci morda ne bi bili „edinosti“ postavili brez Prusov (Porusov = po Rusih stanujočih.)

Ali renegat, bastard, odpadnik je najhujši sovražnik svojega nekdanjega doma. Zato i Prusija naša prijateljica ni, ne bo, ne more biti.

Iz borne male markgrofije Brandenburške je zrastel velikan, ki je pri Sadovi stare ponosne Habsburge vrgel, zdaj Francoze pogazil, in s habsburške glave padlo krono pobral ter sebi na glavo posadil.

Nemci, zgoraj in niže niso nič prav židane in

navdušene volje tega cesarstva; a tudi proti njemu ni veljavnega glasa. Pa vse to nas malo briga; samo to je zanimljivo, kako ta res visoko izobraženi „prvi“ narod Nemcev, ta narod ki je toliko lepih besedi in knjig o svobodi, človekopravu produciral, od katerega smo se Slavenci učili kako do svoje slavenske svobode nekdanj pridemo: kako ta narod v podnožje enega absolutista starega Vilhelma brez vsega upora, brez pogoja pade, učen hlapec, a hlapec vendar. A vse to nas nič ne boli, ne briga.

Eno pak je, ki je treba Slavenom opaziti in pozornim biti na to.

Nemški cesarji so vzeli (če se ne motimo od rimskih in bizantinskih) naslovov: „Semper Augustus“ — vedno (svoje državne meje) množeci. Tudi stari tercijal Vilhelm tega naslova ni pozabil, nego sam sebi si ga zares i priteknil. Izgovarja se sicer, da neče svojo nemško državo tako množiti (kakor na pr. Otoni), da bi tuje dežele pod svojo oblast dobival.

A temu človeku ni nič verjeti, ker se je že enkrat zlagal. Rekel je namreč pred vsem svetom, da ne vojuje s francoskim narodom nego z Napoleonom. Zdaj vidimo, kakó je mož beseda.

„Semper Augustus“ bode torej poklicu svojih prednikov zvest, zvest onemu „svetemu“ Karlu, ki je naš narod ohlapil, mnogo Slavenov ob severozapadu s krvjo in mečem usmrtil. „Semper Augustus“ bode tudi nas zdanje Panonce v račun vzel.

Bog daj, in naše marljivo delanje pomozí, da bomo Slavenci bolj edini nego so bili za časa Ljudevita Jugoslaveni in pozneje vsi Slavenci, potem ne bode dolgo nevaren nemški „semper augustus“.

Kako star turški derviš Bismarku piše.

Ni škodljivo, da, za politični okret potrebno, da vidimo iz vseh glasov, kako se ves svet zarotuje, da mora Slovan uničen biti. Nemec, Italijan, Anglež itd. — vse na Ruso ščuje in laje, ker dobro vedo, da kader bode Rus pogazjen in potrt, živa sila ne ubrani v denšnjem času, kjer kakor na Francoskem vidimo vlada le moč ne pravica in človeštvo, da nas Nemci in Italijani ne zatro in izbrišejo iz življenja narodov. Dosti nemških in italijanskih glasov smo že v tem listu priobčili. Tu pa povemo Slovincem, kako se bolni turški mož prišvedra za drugimi in tuli: ubij ga Slovana!

V Sarejevu izlazeči list „Bosna“ prinaša po nekem turškem časniku, „Hakaik ul Vekai“ imenovanem, prevedeno pismo, katero je star turški derviš pisal Bismarku. Možkarec je sicer grozno smešen, a ker ni sam, podajem tu glavni del njegovih besedi bralcem „Slov. Naroda“ za kratek čas; a mislim, da tudi za politični poduk, ker pomisliti je treba, da je o sebi, ki cerka, posebno nevarna žival in še pred smrtno uro s kopiti loputa. On piše Bismarku: „Čuje se, da hočete Vi Rusiji pomoči v iztočnem vprašanju. A jaz temune morem verjeti. Človek, ki je toliko kraljev, cesarjev, ministrov in poslancev pregoljfal, kakor vi (derviš, kakor vidite ni evropsko udvorljiv), tak človek ne more postopati tako, kakor bi politiki in pravičnosti protivno bilo. Vaša prevzvišenost dobro ve, da od Francoskega za Evropo ne bo nobene škode, temuč da more škoda samo od Rusije priti, ktera ima velik kos zemlje. Ker ste vi dosegli delo nemškega edinstva, morate zdaj

pomisliti na delo slovanskega jedinstva, katero se okoli vas z osvojskimi namerami počenja. Če to stvar pred oči vzamete, ne morete reči, da se nimate varovati pred slovanskim carstvom, ki se ima ustanoviti, in naravno morate premisliti tudi to, da enkrat tudi Francoze niso v nemško edinstvo verovali, a zdaj ga pred seboj vidijo.

Germanija — pravi učeni Turek dalje — se mora zakloniti in zavarovati pred Slovanstvom. „Naša turška vlada ni tako znorela, kakor evropski diplomati, katerih slava se je bila po vsej Evropi raznesla, pa je naenkrat ugasnila. Naši ministri sicer ne umejo svoje umetnosti pokazati, in z lažljivimi potezi igro brž izigrati, ali oni so stalni in trdne vere. Trdno vero držati se pri nas pravi čast in pošteno ime čuvati. Dasiravno v naši vojski nimamo generalov kakor Lebef in Bazen, vendar je vaš Moltke videl, ko je pri nas tukaj bil, da so oni proizveli nekoliko vojskovodjev, tacihi kakor je on.

Naša vojska je taka, da se z lepo komando dá vrlo dobro izučiti, ker naši vojščaki imajo tako vero, da oni ki v boji umrje, dobi na ónem svetu nagrado. (Je prav potrebno, ker Turčija tako nima s čem komisa plačati.)

Pri nas imamo eno postavo, da je vsak človek vojak, in s to postavo ste tudi vi prvi v Evropi postali. Vi ste nas s tem spomnili in smo videli, da ste vi našo staro šego prevzeli; vi ste nam s tem prav ustregli in uslugo uničili, ali treba je, da veste, da imamo to šego še zdaj, ker pri nas se ima vsak človek, ki more puško nositi za vojaka ne po človeški naredbi, temuč po božji zapovedi.

Kaj se more pozabiti, da smo bili mi s tem celi svet osvojili?

Da se je bila pri nas enkrat slabost pokazala, vzrok je, da smo bili zanemarili stari običaj. A odpravljen ni, nego obstoji še, posebno ker ste vi pokazali in svet naučili, vidimo, da treba zopet testaro navado usvojiti si.

Kar se tiče naših kas, nam za čuvanje svoje države ne treba toliko denarjev nego drugim narodom. Naši posebni viri bogastva pomoč našega iskrenega prijatelja, Angležke, nam daje več kredita kakor ga imajo naši sovražniki.“

Ruski narod se zdi temu dervišu samo za to močan, ker nektare „azijske vrednosti“ ima. Proti ruske-mu narodu bi derviš ne bil. Ali je zdaj zvedel, da ima Rusija neke koristoljubne težnje, zato pravi, da morajo resno postopati proti njim. —

Dopisi.

—r.— Iz Ljubljane 28. jan. [Izv. dop.] „Krain ist für das Deutschthum verloren“ tako mi je tožil kislega obraza pred nekoliko dnevi odličen in jako delaven mož izmed ljubljanskih nemčurjev. Moža se primejo sicer pametni razlogi, pa Nemčija mu je čez vse. Ko sem mu izrazil svoje začudenje zbog njegove pobitosti, mi narisa tako podobo ustavoverne stranke, da jo moram priobčiti. Vidite, kar mi Slovincem dan na dan očitamo, to smo mi sami, namreč brez programa. Ustavoverneži nočejo biti Slovenci, Nemci tudi ne, ampak le Krajci. Na moj ugovor, ka bi bilo iz njihovega stališča vendar najboljše se odločno „Nemce“ imenovati mi odvrne: To nikakor ne gre, glavna podpora naše stranke so uradniki, ki si ne upajo, drugi so ve-

činom politično maloletni in še tista manjšina, od ktere bi se pričakovalo pametno delovanje, prav za prav še sama ne ve kaj hoče. Duša in vodja kapitala in hišnih posestnikov je Dežman, on pa je poln obzirnosti in če se na tanko opazuje, vsa njegova delavnost se kaže v malovažnih poberkih iz časnikov, pričkanjem itd. Kako malo nas vendar cenijo, mi toži na dalje, še k „Partheitag“-u v Maribor nas niso povabili! In potem še dr. Schaffer neumnosti vganja in piše v „Tagblatt“ uvođen članek proti izvrstnemu mariborskemu programu! V Celji in pri ustavovernih poedinah se kažejo stražnike nemške kulture in tako zdaj delajo za njo, oh to je res grozno! Preskočivši na delavnost nemčurskih društev je bil mož še bolj melanholičen. Pogledite, konstitucionalno društvo ne stori nič, prav nič. Namesto da bi sklicali zbor in z resolucijo izrazili svoje zadovoljstvo glede zveze Avstrije z Nemčijo, se med seboj kavsajo in koljejo, ker je ta nesrečni Dežman na čelu, ki že od oktobra ni sklical nobenega zbora, in kaj pravite, zakaj? Zato ker se boji brati pismo, v katerem se odpove odbornikom službe pri konst. društvu profesor Perger, ker bi potem dr. Račić in dr. Schaffer tudi ne hotela več biti odbornika, če bi Pergerja več ne bilo itd. Kaj hočete z drugimi društvi? „Turnverein“ si celo poletje nikamor ni upal, če bi bili vsaj enkrat marširali na „Rožnik“ (!) Gasilno društvo ni tudi nič vredno, njim je samo za zabave in še pri teh se zanemarjajo manj omikani in revni družabniki ter nekako milostivo prezirajo od sinov hišnih posestnikov. Vrh tega pa prepregajo narodnjaki in klerikalci celo deželo kakor z mrežo. Vse šolstvo imajo v rokah in pomislite tudi nemška realna gimnazija v Kočevji, ktero smo namerjavali kot zagvozdo poriniti med Slovence, pride pod vodstvo narodnega deželnega šolskega sveta v Ljubljani. Zdaj se snujejo glavne občine, potem okrajni zastopi, pa vse, vse le narodno. Naši ljudje pa nič ne storé, ne umejo naroda si pridobiti, vse njih delo je, da na polna usta kriče: Jaz sem ustavoveren, jaz sem liberal. Zgubil sem vse upanje, da bo kedaj boljše. Nimamo mlajšega zaroda, 10 let smo vedno eni in isti. Zdaj nam pa pride še ta prekleta volitev župana na vrat, povem Vam, da ga nimamo, in na zadaje bomo morali enega voliti, da nam bo celi svet norce kazal. Da, da, Krajnska je zgubljena za nemčurje, tako je sklenil ta Jeremija.

Iz Planine, 16. jan. [Izv. dop.] S starimi novicami, da naš glavar noče in ne bo nikdar uradoval v slov. jeziku, ne bom zopet začenjal svojega dopisovanja iz naših krajev, kajti pregovor pravi: „star grešnik se ne spokori“ ali „zamorca ne umivaj.“ Tudi zdaj bi še molčal o tem psovaču „planinskih Hrvatov“, a dogodjaji preteklih dni zdijo se mi nekako zanimivi in ne morem si kaj, da bi jih ne registriral med slavne čine okrajnega hetmana in tako morebiti predzadnji biser uložil

bliskeči kroni glavarjevi. Pretekle dni je bilo tu vse živo in sicer ne le v trgu samem ampak tudi v vsej okolici. Razpisane bile so namreč nove volitve za občinski odbor, ktere so se 9. t. m. vršile. Dosedanji župan g. Perenič, iskren in neustrašen domoljub, ki se ne uklanja ne birokraciji ne Ogrincevi mogočnosti, ki je v pravem pomenu skrbel za blagor in prid svoje sosseke, in izročene mu službe župana nikdar ni rabil za svoje interese, kar se drugod mnogokrat godi, bil je ravno zaradi tega mnogim drugače mislečim trn v peti, dasitudi je že popred javno in določno izrekel, ka v prihodnje ne prevzame nobene volitve, vendar so ti na vse pretege zoper njega agitirali, posluževaje se raznih sredstev; zakaj, ni mi umevno, saj se je vendar že naprej vsaki volitvi odpovedal. Tako je tu obstoječe društvo „Geselligkeit“ mende imelo nekaj sej zaradi volitve in se jako trudilo v omenjenem smislu. Posebno pa g. J. in K., o kterih bi lahko to in ono povedal, kar bi malo čudno posvetilo značaj teh gospodov, za služita zlato svetinjo zaradi agitacij, kajti ako bi bila pri vsacem poslu tako neutrudljiva in marljiva, vredna bi bila, da ju ves svet čisla in spoštuje. Tako je šlo od enega do drugega, delalo se je na vsekriplje, da bi se spravili v odbor možje, ktere bi potem po svoje sukali. Dan volitve napoči. G. Perenič, zaradi nemilih družinskih okolnosti zadržan voditi volitev, naprosil je že popred g. Ogrinca, naj bi poslal k volitvi poverjenika, ki bi pri volitvi skrbel, da se vse v redu in po postavi vrši. To mu je glavar obljubil in sam pride k volitvi. Volitvena komisija je popolnem zaupala g. Ogrincu kot c. kr. pol. komisarju. A prevarila se je zlo, naš c. kr. okraj. glavar je skočil malo ali pa še zlo iz vojnic. Pri volitvi podobčin je šlo vse v redu in g. Ogrinec, dobro pažeč na §. 24 obč. vol. reda, zavrnil je nekaj volilcev, ki so prišli z listki, ker je to nedopustljivo. Pa pri 3. vol. razdelku, v katerem je izmed 353 volilcev udeležilo se volitve le 91, pripetila se g. je Ogrincu mala nesreča, kar je pa sicer natorno; pozabil je namreč ta c. kr. mož naenkrat vse paragrafe postave, ktere je popred tako dobro citiral in pustil je voliti skorej vse le z nepostavnimi pooblastnicami. Tu tedaj pol. komisar Ogrinec ni vedel nič o §§ 8, 23. in 25 obč. vol. reda, odobril je torej vse in znati je bilo, ka on sam tiči za agitatorjem. Volilci so bili povrsti klicani, a le malo jih je stopilo pred vol. komisijo, kajti g. J. je kot poslužen postrešček apotiral listke komisiji, ktera se ni mogla prepričati, je-li volilec nazoč ali ne, kajti vse se je vršilo bolj „po domače“; listki, ktere ste popred dve korifeji J. in K. v gostilni pisale, prišli so na mizo kakor na komando in ni se videlo, ali so se ljudem v roke stiskali ali jih je g. J. kar iz žepa vlekli. Še nikdar v svojem življenji pa nisem videl taci pooblastnic, kakor pri tej priliki in vidi se, ka g. Ogrinec gledé napravljanja pooblastnic ni strokovnjak. Kajti

ena je veljala, s svinčnikom pisana, za celo vas, brez kakega podpisa; na drugi zopet je bilo podkrižano 21 volilcev itd. in vse te je pol. komisar g. Ogrinec prevzel kot veljavne neoziraje se na § 8. in 25. obč. vol. reda. Tudi osebam, ktere postavno še dokazale niso volitvene pravice, pustil je voliti, kajti volili so vsi v njegovem smislu, po njegovi želji. Posebno pa so se skazali uradniki, zvesti udje društva „Geselligkeit“, volili so v 1. vol. razdelku in sicer med seboj, in ljudi, ki ne bodo rekli ne belo ne črno; pač dobro je rekel nek uradnik o tej poslednji volitvi: „wir haben uns blamirt, dass wir Beamten gewählt haben, die andern werden uns auslachen.“ Da g. doktor, dobro ste jo učinili. — Še marsikaj bi znal o tej volitvi pisati, a škoda je papirja; rečem le g. Ogrincu, da mu zastonj srce veselja poskakuje, zastonj si je mel zadovoljnosti roke, naredil je račun brez krčmarja, kajti s tako volitvijo, s ktero se je postavi in pravici tako eklatantno bilo v obraz, se pravičen in pošten sosesčan ne more zadovoljiti, in popolno v smislu prava in pravice je, da se je zaradi te volitve uložil pri deželni vladi protest, v katerem je g. Ogrinec kot pol. komisar dobro narisal in vlada se bo lahko prepričala, — ako ima sploh še kaj resne volje, — kako se obrača postava, kako je zlorabijo možje, ki stavijo pred svoje ime črke c. kr. — ljudje ki potem hočejo druge podučevati. Iz vsega pa se je razvidelo, kakšen strah imajo nektore korifeje pred županom Pereničem, kako se ga bojijo tudi c. kr. možje.

Od Soče, 25. jan. [Izv. dop.] (Naše duhovstvo.) Mura in Sava ste že tužno zašepetali, da se tujščina še vedno v cerkvenih uradih šopiri. Slovenščina milo moledva in se neprenehoma poganja pri štajerskem in kranjskem — sicer izbornu narodnem — duhovstvu, da bi tujki dalo slovó in njo na čestno mesto zazadilo — pa zastonj! Naj žalostnim glasovom svojih sestic še Soča svoje pridruži in svoje boleti slovenskemu narodu razkrije! Tudi na Goriškem smemo ponosno reči, da je duhovstvo po ogromni večini narodno. Dá celo to smo enkrat čitali menda v „Slov. Narodu“ — da se ono posebno po živem slavenskem čustvu odlikuje. In vendar se naši domorodni župniki in vikarji slovenskega jezika v občevanji s cerkveno in državno gosposko — s prerredko izjemo — ne poslužujejo. Kje naj iščemo razlogov za tako svojemu prepričanju nasprotno delovanje? Da bi ne znali v slovenščini uradovati — ni res; da bi se bali zamere od zgoraj, pri značajnih možeh — ni verjetno. Če bi pa vendar zadnji pomislek na nje vpljival, mora se priznati, da njihova bojazen ni na pravem mestu. „Kdor ne spoštuje se sam, podlaga je tujčevi peti.“ Začnimo orati ledino sami, kjer jo nahajamo še; sovražnik naš ne bo prijel mesto nas za plug. Kako bo vlada ustregla našim tirjavam, ako ji sami z dobrim izgledom poti ne kažemo? Luceat lux vestra coram hominibus!

Listek.

Izpred sodnije.

Celjska okrožna sodnija je, kakor smo že omenili, 11. t. m. v konečni obravnavi obsodila Heleno in Franceta Gaber iz Vrbnega pri Šentjurji zaradi zločina tolovajskega uboja, njo na smrt, njega pa na 15 letno težko ječo. Ker mislimo s tem nekim bralcem ustreči, posnamemo iz dotične obtožbe naslednje dogodjaje: „1. majnika 1870 so našli v srenji pri sv. Lorenču v Prošinu v potoku Voglajni žensko truplo, ktero s početka niso spoznali, ko so ga pa 7. majnika zopet izkopali, se je določilo, ka je to delavka Urša Gajšek. Na truplu je bilo 7 ran, 5 lehkih, dve pa težki namreč pod komolcem zlomljena leva roka in udarec na levem senu čez obrvi do nosa segajoč. Razve tih ran, ktere so bile umorjeni še za življenja prizadete, je bila na celem truplu videti kurja polt, kar je po izreku izvedencev izhajalo iz tega, da je rajna nekoliko časa pred smrtjo ležala na mrzlem. Nobena omenjenih ran pa ni bila vzrok smrti Urše Gajšek, ampak ona je bila zadušena in sicer, da so se ji siloma usta in nos zamašila in tako odtegnil potrebni zrak, ali pa, da se je zadavila. Kteri način je bil vzrok smrti, se ni dalo

določiti. Dokazano je le, da je bila Urša Gajšek z namenom ubita, ter da se branila.

Urša Gajšek je stanovala od oktobra 1868 v koči Jožeta Novaka, po domače Cestnega Jožeta v Vrbnem št. 18. Koča je stala na malem griču, na samem. Vsi pravijo, da je bila rajna jako pridna in varčna ter da je morala imeti denarja posebno srebrnega. Še 24. aprila ji je vrnil svak Martin Inters 30 gld. na račun svojega dolga in ona je proti njemu še rekla, da si bo na Florijanovem sejmu v Šentjurji 4. majnika kravo kupila. Imela je tudi še na veliko saboto 3 mernike kuruze in še kratko pred smrtjo dobro marelo in novo obutev. Po smrti se razen 3 dvajsetic in 12 kr. drobiža, kar je imela v žepu pri sebi, ni našlo nikakoršne vrednosti, ne denarja, ne marele, ne obutev, kuruze pa samo še en mernik. Boljšo obleko je meseca majnika našel hlapec Jože Vrečko v piskru zadej za kočo, v kateri je umorjena stanovala, v listji skrito, kamor bi jo rajna pri svoji varčnosti gotovo ne bila shranila.

Pod isto streho z Uršo Gajšek sta stanovala ob enem zakonska France in Helena Gaber, bivša posestnika, ktera sta po občinskem spričevalu svoje lepo posestvo po lenobi, nemarnosti in zapravljivosti zgubila ter po splošnem mnenji živela od tatvine. Za njuni značaj je pomenljivo, ka gre o njima govorica, da sta

več svojih otrok — trije so, kakor sama izpovesta, umrli nagle smrti po strašnem bljuvanji — umorila, o Heleni Gaber pa še pravi priča Franc Sebič da mu je pred 4-5 leti ponujala 20-25 gld., če njenega lastnega očeta oropa in umori. Uršo Gajšek sta oba črtila, kakor Helena Gaber sama prizna, ker jih je rajna sumila, da sta odprla njeno izbo, ko je ni bilo doma. Vsakako je imela rajna vzrok se jih bati, ker je večkrat svaku Intersu rekla, da bo svoje stanovanje zapustila, ker se tam reči gode, ktere bo še le povedala, ko bo že preč.

Franc Gaber pa je k priči Neži Muskatene preteklo jesen rekel, da Urša Gajšek družega ne zasluži, kakor da se zadavi in vrže v vodo.

Obtožena Helena Gaber je pri sodnji obstala, da je 30. aprila blizo opoldne Uršo Gajšek v veži s polemom udarila po glavi ter potem, ko ste se sprijeli, še večkrat udarila, da ste na to obe padli na tla in da je ona Uršo Gajšek toliko časa za vrat davila, dokler je omedlela. Omedlelo je čez 16 stopnic vlekla v klet in ker je še dihala jo je „da se ne bi več matrala“ s kamenom kakor pol sk'enice za kisló vodo debelim, udarila na glavo in vrat, tako da Urša Gajšek ni dala nobenega znamenja življenja več. Po vsem tem je zaprla klet, šla v kočo in tam vzela 20 gld. denarja, oprav-

Slovenski narod pa tirja od svojih dušnih pastirjev, da se za njegove naravne, tedaj božje pravice povsod potegujejo in naj zaradi tega s slovenskim uradovanjem brez odloga počnejo — ker je zanemarjanje teh dolžnosti (tako se smem in moram izraziti) edino kriv le filisterski „Schlendrian“, ki kakor volkodlak na narodnemu našemu življenju krv srka, da se iz nesrečne letargije iskopati ne more! Videant consules!

Politični razgled.

Notranje zadeve zdaj le malo pozornosti nase obračajo, ker vse gleda na Francozko. Doma se res tudi nič prida ne dogaja. Na Dunaji je vse tiho. Iz Pešte se naznanja, da bi imel diplomat Revertera sestaviti novo cislajtansko ministerstvo. Pravilo se je, da se je Andrassy ustavljal temu, da bi Schmerling prevzel ministersko predsedništvo, da on o vsem tem ni nič vedel in da se sploh ne vtika v cislajtanske zadeve. Na mesto izstopivšega ogerskega ministra Rajnerja menda stopi državni sekretar Toth.

Delegacije zdaj pridno zborujejo tudi ob nedeljah. Cislajtanska delegacija je hotela ministerstvu dati nekako nezaupnico, ker je proračun leta 1868 za toliko brez potrebe prekoračil. Udje gospodske zbornice s Tirolci in Poljaki so to nezaupnico odbili in eden Poljakov bi bil skoraj nasvetoval nezaupnico delegaciji sami, ki vojnega ministra tako pri kratkem drži z denarji. V naši kakor v ogerski delegaciji torej vojnemu ministru zdaj prav obilo denarja obljublja in se navdušujejo za veliko, kolikor mogoče drago armado.

Kakor smo že mi v enem svojih uvodnih člankov zdaj tudi praški listi dokazujejo, da državopravna o pozicija Slovencev, Tirolcev itd. ne more več vstopiti v državni zbor, ako ni hotela samo svojih volilcev slepiti z adresami v deželni zborih, s katerimi si je v tem oziru popolnoma roke zavezala.

V Pragi snujejo bajé česko-rusko društvo za izvažanje in dovažanje blaga ruskega in českega. Tudi se nemškim novinam piše, da bi hoteli Čehi popustiti nekoliko svoje opozicije in se v deželnem zboru lotiti parlamentarnega delovanja, kakoršno jim odkazuje deželni red. Slednja novica se bode pač še le morala petrditi.

Tirolske uradne novine oglašajo postavo 19. dec. 1870 gledé deželne brambe. Ker v prvem listu postava ni še vsa natisnena, ne vé se, katero ministerstvo je to postavo podpisalo, zaradi katere bode gotovo še mnoge hrupa v državnem zboru. —

Londonski „Observer“ domneva, da se bode

ljala popoldne navadna dela, o polnoči pa truplo nekaj nesla nekaj pa glavo pod ramo vlekla v Voglajno, ter ga tam notri vrgla, kjer se je našlo. Trdi da je na ta način truplo sama spravila in se sploh muja svojega moža popolnoma očistiti. Kot vzrok zločina navaja, da je bila srdita, ko ji je prišedši opoldne domu Urša Gajšek zopet očitala, ka je njeno izbo odprla in jo tako dolžila tatvine. Pozneje pa je našla drug izgovor, trdi namreč, da sta ona in njeni mož našli od ubite neko bolezen in da si ni vedla inče pomagati, kakor da mora biti ona zdrava, Urša Gajšek pa mrtva.

Oboje trdenje pa je neresnično, ker priča Helena Gajšek ni čula nobenega prepira pred umorom, pač pa besede „Jezus, kaj pa misliš“ potem pa stokanje in ječanje, tedaj bi tudi prepir slišati morala. Urša Gajšek po izreku zdravnikov ni imela omenjene bolezni. Dalje so vse okoliščine proti Heleni Gaber. Obledo je le ona skrila, ker se je le ona zanimala za žensko obleko in je le ona imela priliko jo vzeti in skriti. Vrh tega je bila zaradi tatvine in mučenja svoje lastne matere že kaznovana, je tedaj tako hudobnega značaja, da se sme od nje tako zločinstvo zbog dobička pričakovati. Poznala je tudi denarne zadeve rajne, ker ste dolgo v eni koči vkup stanovali, zlasti od svojega moža je to zvedela, kateri je nekdanj Francetu Gajšku pravil, da mora Urša Gajšek imeti mnogo denarja, ker je enkrat on skozi ključavnico gledal, ko je srebro štela.

(Konec prihodnič.)

londonska konferencija zopet prestavila vsled pariških dogodkov in vsled upanja, da se sklene mir.

Uradni berlinski telegrami potrjujejo, da se je 28. t. m. v Versailles dogovorila kapitulacija Pariza in 3tedensko pomirje na suhem in mokrem. Gledé Pariza se je pogodba že 29. t. m. začela izvrševati; trdnjave, ki oklepajo mesto, so nemške armade posedle in menda so šle vse armade v trdnjave, ker jih zaradi pomirja na prostem polji ni treba, in sicer vsaka armada v tisto trdnjavo, ki jo je imela oblegati. Mesta samega Nemci ne bodo posedli; mesto ostane le cernirano; ker so linijske in mobilne francoske čete orožje oddale, sme se Pariz s živžem preskrbeti; nacionalna garda je ostala oborožena in skrbi za javno varnost. Jetnike bodo Nemci v Parizu internirali. Iz vsega tega je sklepati, da v nemškem glavnem kvartirju zagotovo pričakujejo, ka se bode sklenil mir. V nemških krogih tedaj pričakujejo, da bode francoska konstituenta, ki se ima v 14 dneh sniti v Bordeaux, potrdila nemške mirovne pogodbe. Videti je, kakor da bi bila tudi začasna vlada pristopila pomirju izvzemši Gambetto, ki je iz vlade odstopil. V začasnem pomirju so Francozi priznali načelo, da se odstopi nekoliko francoske zemlje. Koliko se je bo odstopilo, o tem se niso še dogovorili, zlasti ker Favre trdnjave Metz noče pustiti iz francoske posesti, Bismark pak jo odločno tirja. Vendar se bodo o tem že tudi zedinili, kajti francoskemu narodu, ki je svojo vojno čast rešil, bode miru in reda zdaj potreba. Čisto gladko pa vendar ne pojde. Gambetta in enakomisleči o miru ne hoté ničesa vedeti. Ko je vlada v Bordeaux oglasila skleneno pomirje, zbudilo je to mnogo žalosti. Ljudstvo se javno izreka proti miru, ravno tako nekteri batalijoni nacionalne garde. Večina pariške vlade v kratkem odpotuje v Bordeaux. Bourbaki je odpuščen in se je baje skušal usmrtiti. O zadržaji prihodnjega pomirjenja se še nič ne vé. Londonski telegrami vedó, da nemške tirjatve niso tako prenapete, kakor govorice raznašajo. Londonski listi izvedajo iz Pariza, da je mesto v strašnem stanju. Več dni so se že skušali napraviti uporé, vojaki so na ljudstvo streljali, vlada se ni mogla več držati, dokler je trajalo bombardiranje.

Na Nemškem je vsled dogodkov pri Parizu veliko veselje, mesta se razsvetlujejo itd.; ljudstvo z odprtimi očmi divja v svoje hlapstvo. Cesar Vilhelm pomirje cesariciznanje vaje je zopet zdihnil: „Zahvaljujem se Bogu za to novo milost.“ Generalu Werderju je po telegrafični poti naznanil svojo zahvalo za njegovo vedenje, katero imenuje eno največjih hrabrosti vseh časov. Pri tej priliki mu je podelil veliki križ rudečega orlovskega reda z meči kot znamenje svojega carskega priznavanja.

V Carigradu imajo svojo ministersko krizo. Ondotni uradni list razlaga, kako važno je donavsko vprašanje za Nemčijo, Avstrijo in Turčijo, nadalje naglašja, da bode to vprašanje imelo veliko vpljiva na londonsko konferencijo, kjer bi utegnili napraviti mnogo sitnosti. Konečno tirja, naj se konferencija spremeni v kongres, ki naj vredi splošen mir in evropsko državno ravnotežje.

Razne stvari.

* (Policaji in ravnopravnost.) Mariborsko finančno okrajno vodstvo nekoliko časa sem nadleguje vrednika „Slov. Naroda“ z nemškimi dopisi. G. Tomšič je prva pisma po pošti nazaj poslal z dostavkom, da nemških pisem ne sprejema. Ko so bili pri finančnem vodstvu preskrbeli si prestavo pet vrst dolge Tomšičeve vloge, napravili so nemšk odlok, v katerem pravijo, da je pri tem uradu nemški jezik uradni jezik in da ne poznajo nobene postave, po kateri bi se moralo slovenski dopisovati takim osebam, ki tudi nemški popolnem znajo. Necega jutra prinese uradni sluga ta odlok in prejšnja pisma zopet v redakcijo, a vrednik jih noče sprejeti in uradni sluga jih mora zopet odnesti, kakor se je tudi ustavljal žugaje, da jih bo siloma dostavil. In res v petek dopoldne primarširajo 3 oboroženi policaji s pokritimi glavami v redakcijo, kjer

se vojaško v red postavijo, z desno roko salutirajo in molče poslušajo načelnika jim uradnega slugo, ki razlaga, da so policaji priče, ka se je g. Tomšiču finančna nemškutarija dostavila in da bodo na mestu njega imeli podpisati sprejemni list. Na to sluga položi pisma na mizo, policaji salutirajo, napravijo „halbrechts“ in zopet odmarširajo; vrednik pak se vsede, napiše kratko pismo, da je uradni jezik „Slov. Naroda“ in materini jezik njegovega vrednika slovenski jezik in da ne pozna nobene postave, ki bi ga silila sprejemati nemška pisma, da pa pač pozna §. 19. drž. osn. postav, na katere je z drugimi uradniki menda tudi finančni svetovalec g. Jordan prisegel; da vrednik res nemški zna, da pa se je tega naučil na svoje stroške in da za zdaj tako malo hoče s svojim znanjem služiti finančnim organom, kakor malo mu je umljivo, zakaj bi imel manj pravice v narodnem oziru, ker se je nekaj več naučil in med družimi slučajno tudi nemškega jezika. To pismo je potem pridél nemškim uradnim pismom, vse lepo zavil in v rekomandiranem listu po pošti poslal finančni direkciji nazaj, trdno namenjen to tudi v prihodnje ponoviti, in ko bi mu finančno vodstvo tudi s celimi regimenti policajev hotelo po sili dostavljati nemška pisma. Vsakako smo radovedni, kaj bode zdaj počel g. Jordan, ki je tako neprosto voljno postal sodelavec „Slov. Nar.“ — Mariborčani, ki so videli policijsko evolucijo v našo redakcijo, a ne vedeli, da mora njih policija ne le tatove itd. loviti, ampak tudi služiti kot sveta hermandad proti slovenski ravnopravnosti, so hujše sodili in že v petek so si po mestu pravili veselo novico, da so Tomšiča policaji tirali v zapor. Tako je postal g. Jordan tudi sodelavec za mestni „tratsch.“ —

P. (Čehi) so imeli preteklo leto 22 političnih časopisov, med temi 4 v severni Ameriki; strokovnih listov so imeli 50, cerkvenih 14.

P. (Tudi srbska vlada) bode imela svojega zastopnika pri londonski konferenciji, ktera ima rešiti črnomorsko vprašanje. Zastopal jo bode mladi srbski državnik in literat Vladimir Jovanović.

P. (Kardinal Rauscher) v svojem zadnjem pastirskem listu svoji duhovščini živo na srce poklada, da naj sprejema volite v v šolski svet. Priporoča jej pri tej priložnosti tudi studium pedagogike od Rousseau-va do Diesterwega in Fröbel-a. Še le ako duhoven sprevidi, da je njegovo delovanje v šolskem svetu brez vsega vspeha, še le tedaj naj izstopi iz šolskega sveta, toda svoj izstop naj javno motivira in opraviči.

P. (Signum temporis.) Več francoskih vjetih vojakov, posebno častnikov, je čez prusko mejo ubežalo na Česko, od koder so demonstrativno sprejeti, pogosteni in z novci preskrbljeni odšli na Francosko republiko na pomoč. Zdaj je pa avstrijska vlada ukazala, da vsi taki ujetniki se morajo izročiti dotični gosposki! Po privatnih hišah gostiti ali celo demonstrativno sprejemati jih, je ostro prepovedano. Tedaj celo v takih lapalijah hoče biti Beust pokorni sluga Bismarku!

* (Društvo „Slovanska beseda“) v Gradcu napravi 8. februarja t. l. v puntigamski dvorani veliko besedo. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Vstopnice za osebo po 1 gld., za rodbino po 2 gld., dobivale se bodo 7. in 8. febr. od 10—5 ure popoldne v društvenih dvoranih.

x (Ipavski „Sokol“) je 25. t. m. napravil v narodni čitalnici veselico, pri kateri se je mnogo rodoljubov in posebno lepi venec krasotic kljub nasprotni agitaciji in slabemu vremenu zbralo. Kakor se je nadejalo, bil je večer živahen; kajti imeli so godbo iz Gorice polka nadvojvoda Franc-Karola, ktera je svirala, da so še stare pete do belega dné se po lepo okinčani dvorani vrtile. Če imamo željo izreči, bi bila ta: naj bi godba tudi več naših domačih in slovanskih si priskrbela, gotovo bi si potem še več prijateljev pridobila, akoravno radostnega srca izreči moramo, da je godba naše veliko pričakovanje popolnoma prekosila.

* (Mesečnega lista „Vertec“ imenovanega), je prišel 1. list na svetlo. Kar je vrednik njegov g. Ivan Tomšič obetal, spolnil je zvesto. Listič, tudi olupšan s štirimi slikami in s prilogo pesnice in na-

peva, je ves primeren otrokom, katerim je namenjen. Zato le po njem, ki hočete mladino podučevati in kratkočasiti ob enem!

* (Iz Postojne) se nam piše: Naša čitalnica napravi 5. dan svečana t.l. na spomin Vodnika besedo z godbo, petjem, tombolo, deklamacijo in z izvirno šaloigro: „Kdor prej pride, ta prej melje“, od Mir. Vilharja. — Potem bode ples.

* (Znani Zimmermann) je šel na Ogersko v Oedenburg. Graški srenjski zastop se je oglašil proti njegovemu iztiranju. Freiheit bode naprej izhajala.

* (Prof. R. Rieckh) se je kot vrednik „Marburger Zeitung“ lastniku in naročnikom tega lista tako priskutil, da mora s pričetkom prihodnjega meseca svoje škarije odstopiti drugemu vredniku g. Wiessthalerju, ki bo zopet rabil črnilo in jeklenko. Odhajajočemu Rieckhu kličemo: Sutor ne ultra crepidam!

* (Vranska narodna čitalnica) ima 5. februarja t. l. besedo v spomin **Vodnikov**. — „Odsek za podučljivo prednašanje“ je odločil za ta večer sledeči načrt: 1. govor o Vodniku; 2. nekaj deklamacij iz Vodnikovih spisov; 3. pesmi: a) „Vodnikov spominek“, dvospev z glasovirom, b) prepir, spev dveh zborov, c) „Dumka“, ruska, samospev s glasovirom, d) druge 3 narodne pesmi v zboru; 4. potpouri iz opere Lucrezia, na glasoviru za 4 roke. — P. n. čitalničarji se uljudno vabijo v obilen pohod s tem, da blagovolijo tudi mnogo gostov, sosedov in znancev s seboj pripeljati, naj bi se tako vedno bolj širilo osveščeno prepričanje: ka teži narodna čitalnica resnično le za lepoznavskim in obče omikovalnim napredkom naroda. — J. D. Búdna,

načelnik odseka, čitaln. odbornik in knjižn.

Glasovi izmed občinstva.

(Za zadržaj in obliko tega predela ne prejemamo nobene odgovornosti.)

Prošnja.

Na tehniki v Gradcu obstoji že čez leto in dan jugoslovansko društvo „Vendija“, ustanovljeno v namen, gojiti društvenike v slovenskem slovstvu, vežbati je v govorništvu, razveseljevati je s slavenskim petjem in jugoslavenskimi navadami. Društvo šteje zdaj 30 udov, ter izvršava svoja načela v polmesečnih skupščinah s predavanji v raznovrstnih strokah, z govori itd. ter posebno goji jugoslovansko zavest med društveniki. Ali društvu treba k svoji svrhi tudi knjižnice, ktere si vendar s slabimi denarstvenimi silami ni vstanu tako stvariti, kakor bi trebalo. V imenu društva toraj prosim vse slovenske rodoljube za blagovoljno podporo s slovanskimi knjigami za društveno knjižnico.

V Gradcu, 27. januarja 1871.

France Poznik, prvomestnik

Nadpis: Društvo „Vendija“, Technik, Graz.

Dunajska borsa 30. januarja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	59 fl 10 kr.
1860 drž. posojilo	95 „ 50 „
Akcije narod. banke	7 „ 25 „
Kreditne akcije	253 „ 90 „
Srebro	121 „ 50 „
Napol.	9 „ 90 „

Listnica vredništva.

Gospod U. C.: Prosimo večkrat kaj iz Vašega kraja. — Gospodu dopisniku iz Planine: Radi bomo sprejemali Vaše dopise kakor do zdaj, samo lepo Vas prosimo, nikar jih preveč na široko ne raztegujte — več fakt in manj refleksij!

Slovenke preudarite sledečo

resno ponudbo:

Trikrat toliko let štejem, kakor imam prstov na rokah, še enkrat toliko zaslužim kakor potrebojem, službo imam stalno in prijetno, nekaj sem se naučil in skušal in si zdaj iščem še drugarice za življenje. Lotil sem

se te pri nas nenavadne poti, ker že več let na ptujim živeč nimam znanja v ožejši domovini. Slovenke, ki nimajo preveč let, nekoliko omike, čednosti in lepote, če mogoče tudi nekaj denarja, srca ter poguma dovolj, da bi se hotele z menoj za življenje zavezati, naj pošle svoje ponudbe, v katerih se naj izrečejo zavoljo zgorej omenjenih lastnosti, s fotografijo vred pod šifro „Pontinus“ na administracijo tega lista. Diskrecijo vso zagotovim in nazaj pošljem pisma in podobe, kjer se ožejšega ne dogovorimo.

„Slavija“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi
izposojuje kavcije
za državne in zasebne službe
z najcenejšimi pogoji in proti dvanajstletni amor-

tizaciji, ónim prositeljem, ki se zavarujejo na smrt z najmanje 1000 gld.

Natančneje sporočila podaja

Glavni zastop vzajemno zavarovalne Prške banke
„SLAVIJA“ v Ljubljani.

(1) Jan. Lad. Černy,
1. tajnik.

Bazprodaja

suknenega, platnenega in družega manufakturnega blaga

v prodajalnici

Henrika Skodlar-ja

na velikem trgu v Ljubljani.

(13)

Edino pravo čisto Talmi-zlato.

Vsi od drugod naznanjeni Talmi-zlati predmeti so posnemanja manjše kakovosti.

Talmi-zlat kinč za večnost.

Urne verige iz Talmizlata.

Že 12 let slove urne verige iz Talmizlata zaradi dobrega dela, trajnosti in notranje vrednosti. Vsled čestih ponarejanj teh verig vzbujenih po onem vspehu moramo občinstvo opomniti, da imamo samo eno vrsto tega blaga; torej se mora, kdor hoče pravo Talmi-zlato imeti, obrniti na „Industriehalle in Wien, Praterstrasse Nr. 16.“

Briljantski lišp.

Fino delan, za strokovnjake premočljiv, s pravim Talmi-zlatom obrobjen, imitirani briljanti so iz najlepše brušenih strelce ponarejeni, nikoli ne otemne; tudi so drugi biseri krasno ponarejeni.
1 broša f. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 8.
1 par uhanov f. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 8.
1 „ šmizetnih gumb f. 1, 1.80, 2, 3, 4.
1 „ manšetnih gumb f. 1.50, 2, 3, 4.
1 gospodska igla f. 1, 1.50, 2, 3, 4.
1 briljantsk prstan, najfinejši f. 1, 150, 2, 3, 4, 5.
1 križec kot collier f. 1, 2, 3, 4, 5.

Cizeliran Talmi-kinč.

1 krasen gospodsk collier s križcem f. 1, 2, 3.
1 broša 80 kr., f. 1, 1.50, 2, 3, 4.

1 zvezek drobnjav k uri 40, 60, 80 kr.
1 medaljon kr. 50, 80, f. 1, 2, 31
1 par šem.-gumb kr. 30, 50, 80, f. 1.
1 gospodska igla kr. 50, 80 f. 1, 1.80, 2.
1 broša za fotografije f. 1, 2.

Lišp z koravd

s Talmi-zlato podlago.
1 broša f. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 15.
1 par uhanov f. 1, 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 10.
1 „ šem. gumb kr. 80, f. 1, 1.50 2.
1 „ manš. gumb f. 1, 1.50 2.
1 gosp. igla f. 1, 1.50.
1 gospodsk collier f. 2.50, 3, 4.
1 bracelet f. 2, 9, 3.50, 4.80, 6, 8.
1 rešta sekanih koravd 16 kr.
1 „ okroglih „ kr. 30, 40, f. 1.50, 2, 4.

Email-lišp,

krasno izdelano ognjeno email na Talmi-zlatu.

1 broša f. 1. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6.
1 „ s pravimi koravdami in emailom kinčana f. 2, 3, 4, 5.
1 par uhanov f. 1, 1.50, 2, 3.
1 cela email-garnitura, broša, uhani z briljanti f. 3.50.
1 par email-šmiz-gumb, kr. 60, 80, f. 1.
1 „ em.-manš.-gumb kr. 80, f. 1, 2.
1 medalijon kr. 80, f. 1, 1.50, 2, 3.
1 email-prstan kr. 60, 80, f. 1, 2.

Težka masivna zapestnica s pravega Talmi-zlata s ponarejenim demantom f. 2, 3, 4.

Pečatni prstan s pravim kamnom za graviranje f. 1, 2, 3.

(10)

Nekoliko časa se kupci predrznujejo slabe ure s zvonečim hvalisanjem priporočati, da bi slepili p. n. občinstvo, zlasti provincijalne bivalce. Ti kupci niso niti urarji niti kot trde urarski fabrikanti in o kakovosti ur torej nič ne vedo. Prodajajo n. p. stare ure v pakfonastih okrovi pod imenom ur s precizijskim kolesjem za nove kot tudi druge najslabejše ure za prave angleške itd. Vsakdo naj se varuje kupovati take nerabljive ure. Kdor hoče imeti res dobro, regulirano in jeftino uro, naj se obrne na renomirano „Industriehalle, Wien, Praterstrasse Nr. 16.“

Kaj tacega še ni bilo.

Le f. 10. Prava angl. srebrna cilindrska ura s kristalnimi stekli, minutnim kazalom, nikelijevim kolesjem, z fino pravo Talmizlato verigo z medalijonom in etuijem in poroštenim listom vred, ali ni da bi se čudil?

Le f. 20. Prava angl. najfineje ognjozlačena srebrna kronometer-ura z dvojnimi okrovi, lepo emailirana s kristalnimi stekli z fino Talmi-zlato verigo in medalijonom ter etuijem in poroštenim listom vred.

Le f. 17. Prava angl. najfinejša ognjozlačena srebrna kronometer uras prostim okrovom z verigo, medalijonom in etuijem in poroštenim listom.

Le f. 14. Prava angl. Talmi-zlata ura, cilindar najnovjše oblike z dvojnimi kristalnimi steklom, kjer se zaprti vidi tudi kolesje, s Talmi-verigo, medalijonom, etuijem in poroštenim listom.

Le f. 15. Talmi-zlata ura z dvojnimi okrovi, savonette, skakalnica, kristalno steklo, nikelijnim kolesjem s Talmi-verigo, medalijonom, etuijem in poroštenim listom.

Le f. 15. Prava angl. srebrna ankerca s kristalnimi steklom in najfinejšim guillochiranjem, z verigo, medalijonom in poroštenim listom.

Le f. 17. Prava angl. duplex-ura. Krasna, posebno za take, ki uro trebajo za strapace, kajti take ure so nepokončljive; kdor tako uro kupi, mora reči, kaj tacega ni na vsem svetu več!

Le f. 15 ali 18. Prava angl. Prince of Wales remontoir-ura, najmočnejša s kristalnimi stekli, nikelijnim kolesjem v pravem Talmi-zlatu; imajo to dobroto, da se dadé brez ključa naviti in uravnati; k tej uri dobi vsakdo Talmi-zlato verigo in porošteno pismo.

Le f. 15 ali 18. Prav majhna ura za gospeje; pravo srebro ter pozlačena, z pravo Talmi-zlato verižico za vrat z čopkom in najfinejšem etui s poroštenim listom za 5 let veljavnim.

Le f. 4 ali 5. Prava Ženevska kompozicijska žepna ura z najboljšim kolesjem, pravo kineško-srebrno verigo, najfinejša oblika z medalijonom in elegantnim etuijem.

Le f. 11. Prava Talmi-zlata ura s kompasom, cilindričnim nikelijnim kolesjem s Talmi-verigo, medalijonom, etuijem in poroštenim listom.

Svetoven čudež.

Le f. 1.30. Prava bronce-ura, da dobrohodi, garantuje se vsacemu.

Le f. 1.50 ali 2. ravno taka fineje izdelana.

Le 10 kr. Generalni ključ za vsako uro.

Kakor znano imamo mi edino pravico prodajati v Avstriji pravo Talmi-zlato in so vsi drugod napovedani Talmi-zlati predmeti posnemanja nižje bice; temu smo porok.

Prava Talmi-zlata veriga za gospeje f. 1.50, 2, 3, 4, 4.40, dolge udne verige za ovesanja s Talmi-zlata f. 2.80 3, 4, 5.

Prstani s Talmizlata: pečatni prstani s pravim kamenjem za graviranje, kakor tudi ponarejeni demanti, ki svete kakor sonce po f. 1, 2, 3, 4, 5.

Ne regulirane ure 2 f. ceneje.

Ceniki gratis.

Generalna agencija za angleške žepne ure:

Wien, Industriehalle, Praterstrasse Nr. 16.

Književni oglas.

K. Havliček Borovsky.

Životopis in politični nazori. — Posebej natisneno iz listka „Slov. Naroda.“

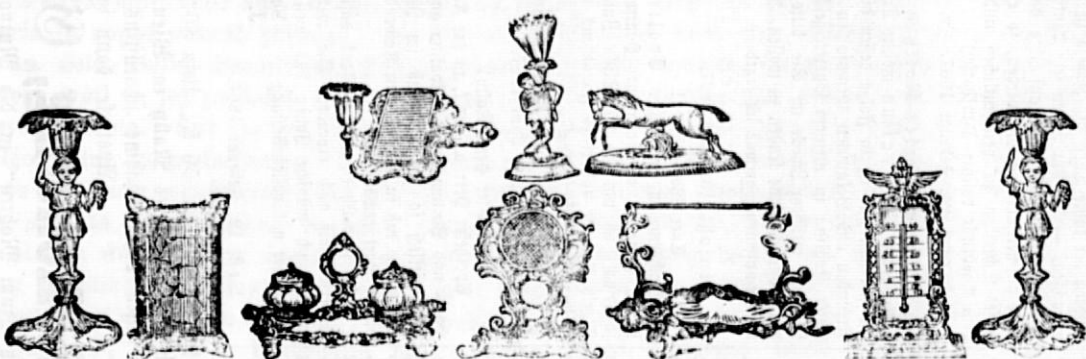
Te 39 strani obsegajoče vezane brošurice znanega slovenskega pisatelja se dobivajo po **20 kr.** pri redništvu „Slov. Naroda“, pri knjigotrgovcih g. Kleru v Ljubljani in g. Leyrerju v Mariboru. Kdor pošlje denar za 10 brošuric dobi jih 12. (1)

Dobro došla!

Narodno-gospodarski duh časa pozdravlja kupčijsko hišo

TRAUGOTT-A FEITEL-A

na Dunaji, verlängerte Kärntnerstrasse 57, Kärntnerring Nr. 2.

Posebno priporočljiva je ta iz najboljšega masivnega dunajskega bronza izdelana garnitura za pisne mize, vsled risov sestavljena iz 10 kosov, samo za tri f.; francoska garnitura f. 5; s cizeliranimi in pozlačenimi robovi f. 12; posamezni kosi po 20 kr. do f. 1.

Najlepše stvari iz litega bronza: Par miznih svečnikov kr. 80, f. 1.30, 1.80, 2, 2.50, 3; detto dvoročen par f. 3.50, 4. Ročni svečniki 20, 30, 45, 50, 60 kr., detto z netilom 30 kr.; pepelnik v mnogih licih 20, 30, 40, 50 kr. Držaj za ure 30, 55, 65, 80 kr. Držaj za cigare z netilom f. 1, 1.50. — 1 hranilnica 25, 30 kr.: detto velika 90 kr., 1 gorkomer za sobe 80 kr., f. 1.20, 1.60. Teža za pisma v figurah in živalih 35, 50 kr., f. 1. Peresni ročnik 25, 50, 60 kr., f. 1. Tintnik 35, 45, 80, 90 kr. detto velik s peresnim ročnikom f. 1.50, 2.

30 kr. kineško-srebrna žličica, garantirana.	30 kr. nežno pozlačen medalijon za fotografije.	8 kr. mnilo v obliki sadja, vsakojako, brez kve, jabelka, kumare itd.
60 kr. kineško-srebrna žlica, garant.	5 kr. dekliški lovec, velika burka.	50 kr. mnilo v obliki sadja v elegantnih korbicah, večje sorte 90 f. 1, 1.20.
90 kr. kineško-srebrne vilice in nož, angleška klinja.	5 kr. listnica, večja kr. 8, 10.	f. 2. Anglež na samokotu, isto z uro.
f. 8. album z muzike, igra 2 igri.	30 kr. pozlačen bronsast rob, zlat obrezek: listnica z olovko, elegantna juftovina.	20 kr. lepo pisana kositarjeva skudelica, večje po kr. 30, 40, 50.
10 kr. lakiran pas.	f. 1.20 lipuer-service za 6 oseb.	80 kr. lepo toaletno zrcalo s zapirljivo miznico.
35 kr. usnat pas, močan.	10 kr. kalendar za na steno.	f. 2. isto napolnjeno z mnilom in vonjavo.
8 kr. praktična mašina za vtikanje niti.	8 kr. centimeter.	8 kr. fino jeklena veriga za ure.
10 kr. pletna korbica iz srebr. drata.	2 kr. knjižica papirja za smodke.	15 kr. fina jeklena verižica.
8 kr. igra otročjih kvart.	4 kr. strgulja za jezik.	35 kr. fina verižica z jeklenimi koralami.
20 kr. pakfonasta žlica.	8 kr. pila za nohte, jeklena.	65 kr. 100 angleških pismenih papirjev s gumiranimi ovitki.
10 kr. pakfonasta žličica.	10 kr. verižica za škarje.	8 kr. fino zobna pasta.
80 kr. pakfonasta velika žlica za juho.	35 kr. kleščice za orehe.	10 kr. fino zobna krtača.
40 kr. pakfonasta velika žlica za mleko.	8 kr. pošet.	8 kr. ostrivec za olovke.
40 kr. pakfonast razsipavec za poper.	10 kr. škaticla jeklenih peres.	10 kr. angleške škarje, večje 18, 20 kr.
60 kr. pakfonast razsipavec za sladkor.	25 kr. ročni svečnik, masivna bronza.	3 kr. zapetnik za rokavice.
f. 1.20 čedna pisna mapa.	20 kr. nožni brus iz poroznega oglja.	4 kr. novozlata gumba za bele zavratkinke.
f. 1.90 taka z pisnim orodjem.	15 kr. električen brisač za lampe, prav praktičen.	20 kr. žalostinski kinč.
5 kr. ducent peresnih ročnikov.	10 kr. fina škarje za šlinganje.	5 kr. krasen umeten ogenj v sobi, večji 10, 15 kr.
10 kr. glavni urni ključ za vsako uro.	60 kr. čeden usnatj etui, za šivanje napolnjen.	30 kr. čarobna iglena škatlica, z iglami napolnjena.
60 kr. polna toaletna kaseta, večja f. 1, 1.50.	90 kr. risavno orodje, večje f. 1.20, 1.50, 2.	35 kr. burkast prstan škropnik.
f. 1.30 šah s kostenimi figurami.	45 kr. pozlačena šivna blazina privrtljiva.	20 kr. fino svilnat gospok zavratnik, najfineji 30, 40 kr.
15 kr. rešta sekanih koravd, pravih.	60 kr. usnjata gosposka torbica, večja kr. 70, 90, f. 1.20.	25 kr. Wertheimova hranilnica.
f. 1 lepa zapirljiva šatula za rokavice in šiv, iz palisandra.	85 kr. globus za učence s podnožjem.	4 kr. lepo rezljan okvir za fotografije.
15 kr. par manšetnih gumb novozlatih.	40 kr. novozlata broša in uhani!!	40 kr. fino portemonnaie, z bronsastim robom, še elegantnejši 50, 60, 80 kr.
30 kr. cela garnitura šmizetnih in manšetnih gumb, novozlatih.	50 kr. morsko-penast cev s fotografijo	20 kr. kovana možnjica za cigaretni tabak z usnjem preoblečena.
80 kr. pozlačena napestnica, eleg. f. 1, 1.50.	5 kr. anglešk ščipavec za cigare.	30 kr. Netilo z lunto.
45 kr. pozlačena broša za fotografijo.	f. 1. nož, 6 klinj želve dinoplastičen.	20 kr. par otročjih hlačnikov.
90 kr. iz granata broša in uhani.	50 kr. angležka juftinska možnjica usnje-podšita.	30 kr. par za odrastle, najfineji 40, 50 kr.
10 kr. elegantna igla za gosposke zavratnike, najfineje kr. 25, 30.	35 kr. otročja ura z bilom.	65 kr. natanko regulirana vremenska ura.
25 kr. pušpanove vilice in žlica za salato.	50 kr. jako zanimiva družbinska igra večja in zanimivejša kr. 60, 80, f. 1-4.	
10 kr. gospok zavratnik v barvah.	8 kr. lep karton pečatnega vozka.	
f. 2.50 punca, ki kriči papa in mama, večja 3 f.	f. 1.20 prava morskopenasta pipa z jantarjevo cevjo, turška.	
10 kr. 100 pravih angleških šivanjk.	3 kr. kos gliserinskega mjila.	
10 kr. karton iglice za pletenje.		
40 kr. gosposka veriga novozlata.		

(10)

Proti poštnemu povzetju se hitro pošilja po pošti.

Slawisches Verschickungsgeschäft und Waarenhaus **Traugott Feitel**, in Wien, Kärnterring 2, Kärntnerstrasse 57.

Ig. Hilzer

zvonar v dunajskem Novem-mestu

(Wiener-Neustadt)

se priporoča p. n. občinstvu po Slovenskem s čisto vbranimi zvonovi in pripadnimi izdelki.

Kaki so njegovi zvonovi, naj se blagovoljno razvidi iz naslednjega popisa iz „Zgodnje Danice“, ktereja je priobčila o zvonovih, ktere je on vtil za Kamnogorico in ki se tako-le glasi:

„Ta krepkost v glasu, zlasti pri velikem zvonu, ki tehta malo nad 28 dunajskih centov, se redko kje nahaja. Kako bodo še le brenčali, ko se po besedah gosp. Podratitovskega malo izližejo! So pa tudi ravno tako vgodno in čisto soglasno vbrani. Imeti smo hotli sicer temeljni soglas iz cis, to je glasove: cis, eis, gis. Ali g. Ign. Hilzer je to reč napravil še bolje po svojem, ter nam pošlje v prijetno spreminjo ušesu, da sliši kaj drugega, kot navadno drugej, triglas iz vstričnega d soglasa (akorda) sostavljeni na podlagi trojinke, to je, glasove: **cis, e, g.** V versto tekoči zvonovi te glasove še mnogo dopadljivše nam godejo, kot se slišijo po glasoviru. Dve mali trojinki ena pri drugi vtisnete soglasju, zlasti pri zvonovih, značaj nekaj ginljivo milega, ki je v sredi med okroglo terdobo in žalostno mehko, kar vtiska sercu čudno zmés veselih in žalostnih čutil, vendar pa tako, da čutila nasprotna v dolgi borbi ne ostanejo, tem več hitro tisto premaga, v katerem se serce že samo po svojih veselih ali žalostnih okolišinah hoče gibati.

Če zunanjo podobo zvonov ogledamo, najdemo vse vltito brez najmanjše luknjice in spoke, vse bogato in krasotno okinčeno, celo urna kladva zavoljo pomanjkanja gladkega lica morajo vdarjati na arabeske. Krona vse lepote na njih pa so dopadljivo obraženi in lično izdelani jarmi iz vltitega železa, ki je po nekaj zeleno barvano, nekaj bron-sirano. Ti jarmi se smejo imenovati pač napredek v umetnosti sedanjega časa. Kakor lepi, tako so tudi koristni. Železni jarmi niso le v ničemur nepridniši od lesenih, temveč imajo mnogo prednost. Kdo ti ima zadosti suh les, če tudi trdi, da ga ima, ki bi se čez kaj časa nič ne usušil, kar škoduje zvonu v korenini, da se omaja, premakne in na eno stran bije? Železen jarem pa zagotovi stanovitnost prve naprave za ves čas zvonove starosti. In, če se hoče čez kaj let zvonu dati nov kembeljni navdár, zamoreta to delo dva navadna tesarja v malo časa s tem dovršiti, da zvon za pol palca vzdigneta, šestero vijakov ali šravbov v jarmu malo odterdita, zvon kolikor je treba, zasučeta in vijake zopet pritrdita. Vse drugo ostane na miru. Ročice železnega jarma sežejo globoko doli blizo do srede zvonovega trupla in izidejo se v zobatih kolesih, ki tečejo se vjemaje v zobato železno plošo. Zvon se tako v teku preziblje le čez sredo in se ne meče po celi dolgosti svojega trupla, kakor po stari napravi. — To pa ima zopet dve posebni koristi. Tek zvona v krilu manj prostora potrebuje, kakor n. pr. pačica, če jo blizo pri sredi drže v roki ziblješ, pri dnu manj široko maha, kakor če jo držiš pri vrhu. Brez te prihranitve prostora bi nikakor ne bili mogli tolike velikosti zvonov v naš ozki zvonik spraviti. Ker se zavoljo daljših jarmovih ročic vsa teža, ki je v jarmu v železnem in zgornjem delu zvona, nad tečajem nosi, pa tudi ta teža že sama gnavno moč pospešuje takó, da ena sama roka brez trpljenja zamore gospodovati z našim večjim zvonom, kakor je treba. Res, da stanejo železni jarmi po 10 gl. na cent zvonove teže, tedaj pri 51 centih treh zvonov skupaj na 510 gl.; če se pa pomisli, da se s tem tudi plačajo kembeljni in vse drugo, kar k zvonovom gré, in da je ta naprava enkrat za zmiraj, cena ni prenapeta. Vožnina do Ljubljane dela tudi obilnih stroškov; pa **g. Hilzer** zamore zvonove iz svoje v duhu tehniških prednost vravnane zvonarne po toliko nižji ceni dajati, da smo železnici vltub še kakih 400—500 gld. na boljsem. Ob kratkem rečeno: gosp. Hilzer je vse skozi umetnik in mož.

(2)

(1) Die Wirksamkeit der von Seiner kaiserlichen und königlichen Majestät mit einem l. l. ausschließlichen Privilegium ausgezeichneten

Evalina-Haarwuchs-Pomade,

welche sicher, schnell und dauernd gegen das Ausfallen der Haare und zur Befestigung der Schuppen (Schurf) wirkt, und fahle Stellen des Kopfes durch einen üppigen Haarwuchs verdrängt; dann die

Evalina-Bartwuchs-EssenZ,

welche schon im frühesten Junglingsalter den Bart, die schönsten Reide des Mannes entwickelt, werden nicht, wie andere dazwischenliegende Mittel, durch ihre Erzeuger als Wundermittel, sondern durch nachstehende Zeugnisse, als das Resultat wissenschaftlicher Forschungen und langjähriger Erfahrungen, dem hochgeachteten Publikum zur gütigen Beachtung empfohlen.

Zeugnis.

Gefertigter hat mit der **Evalina-Haarwuchs-Kraftpomade** und **Bartwuchs-EssenZ** in seiner Praxis Befriedigung gemacht und die Lieberzeugung gewonnen, daß nach gehörigem Gebrauche der Evalina, jede Schuppenbildung und jedes Ausfallen der Haare in kürzester Zeit beseitigt, der Haarwuchs gefördert, der Bartwuchs befestigt und befördert, und den Haaren der natürliche Glanz wieder angeführt wird.

Wien, am 12. Februar 1867.

Dr. Viszani m./p.,
(L.S.) l. l. Regierungsrath u. d. Medicinalrath und l. l. Primararzt im l. allg. Krankenhanse in Wien.

Herrn Charles Wally.
Hiermit zeige ich Ihnen an, daß ich Ihrem Wunsche gemäß mit Ihnen l. l. Evalina-Haarwuchs-EssenZ und Bartwuchs-EssenZ an mich selbst angesetzt habe, und es geriet mir zum besondern Vergnügen, Ihnen mittheilen zu können, daß mich der Erfolg wirklich übertrifft hat, und daß ich Ihnen zu Ihrem Unternehmen beifolgendes Zeugnis fahre. Sie können nun auch versichert sein, daß ich Ihre wünschenswerthen Ergebnisse in meinem Kreise auf das Beste empfehlen werde.

Wien, 29. November 1866.

Joseph Sato,
Magister der Pharmacie.
Mein kühnster Evalina-EssenZ ist verbraucht. Die Schuppen haben sich auf das erste Waschen verloren, und das Ausfallen der Haare hat gänzlich aufgehört. Dieses glänzende Resultat bestärkt mein Vertrauen in Ihre Evalina-Haarwuchs-EssenZ. Ich bin sehr dankbar, daß ich Sie mit einem Nachwuchs der Haare glänze. Ergeben Sie mir.

St. Gallen, 15. Jänner 1867.

Theresia Ballogh,
l. l. Gerichtsführers-Gattin.
Nachdem ich jetzt schon glaube, für mein ganzes Leben glücklich zu bleiben, und auch bereits alle erdenklichen Mittel erfolglos angewendet hatte, las ich die Annonce Ihrer mit Recht nachstehend ausgezeichneten Bartwuchs-EssenZ Evalina. Obwohl ich, aufrichtig gesprochen, die ganze Sache für einen Humbug hielt, so hatte ich doch bald nach dem Gebrauch der Evalina, mich von dem Gegentheil zu überzeugen, und habe sofort, in kürzester Zeit mit einem kräftigen und dichten Vollbarte versehen zu sein. Nachdem ich also meinen eifrigsten Bedenkengefahren Ihre Evalina-EssenZ auf das Vortheilhafteste empfehlen kann, zeichne ich. Wien, Leopoldstadt, 25. Jänner 1867.

Herrn Charles Wally in Wien!
Nachdem ich mich von der vortheilhaftesten Wirkung Ihrer Evalina-Haarwuchs-Pomade und Bartwuchs-EssenZ, bei mir sehr früher Befolgung Ihrer Gebrauchs-Anweisungen, — vollständig und über alle meine Erwartungen überzeugt habe, so erlaube ich Sie höflich, mir umgehend zwei Tügel Evalina-Haarwuchs-Pomade gefälligst zu übersenden. Mit besonderer Hochachtung Karl Paternmann m./p.,
Karl Paternmann m./p.,
Prätor.

Schönholz, 9. Oktober 1868.

Preis: 1 Tügel Evalina-Haarwuchs-Pomade kostet groß 1 fl. 50 kr., klein 80 kr., 1/2 fl. 40 kr., 1/4 fl. 20 kr., 1/8 fl. 10 kr., 1/16 fl. 5 kr. Unter der Adresse: „Charles Wally in Wien, Getreidemarkt Nr. 1“, werden alle Aufträge für 1 Stück oder mehr gegen Einzahlung des Postbetrages oder gegen Postnachnahme schnellstens effectuirt. Depots befinden sich noch in Wien in der l. l. Hof-Apotheke, dann in

Marburg bei Herrn F. Kolletnig, Grazervorstadt, Zegethofstraße 10,
Graz: in der Apotheke des Herrn R. Grabowitsch „zum Mohren“ in der Marktvorstadt, des Herrn A. Paraleiter in der Sportgasse und in der Pharmacie A. Pilz am Lueg. Gili: bei Herrn Karl Krieger; Klagenfurt: bei Herrn P. Weinbacher, Apotheker und bei Herrn A. Zanner, Kaufmann; Laibach: bei Herrn A. Kraljch; Triest: bei Herrn A. Kraljch; Venedig: bei Herrn J. Bedobatto (Corio); Venedig: bei Herrn J. Bedobatto (Corio).

L. Zelzer v Ljubljani

pred mostom št. 45 ima v svoji štacuni zalogo umetniških izdelkov od

C. Giani-a iz Dunaja,

kteri so bili pri vseh dosedanjih razstavah tako tudi leta 1870 v Rimu, Kassel-nu in Gradcu odlikovani s prvim darilom za umetno tkane in vezene (štikane) izdelke.

V svoji zalogi ima zmirom obilo **mnogovrstnih mašnih oblek**, kakor: kazule, pluvijale, dalmatike, velume, ciborne plejšče, antipodiume, burse, baldahine, stole, podkladke (polstre) za altare, mrtvaške prte, kakor tudi

raznovrstno zalogo brokatov in blaga za cerkveno obleko, izdelano v čistem in nečistem zlatu in v svili.

Zaloga damasta za zastave (bandera) vsake širjave in različne baže, vrh tega platneno cerkveno perilo s pravimi platnenimi, ali pa tudi s pavolnatimi mrežami, ki se dajo prati.

Velečestiti duhovščini se priporoča

Na dalje pasice (porte), premi (franže), krepin, cote in mreže iz čistega in nečistega zlata ali tudi iz svile.

Križev pot, razne velikosti izdelan po gosp. Führich-u prav umetno na platno z oljnatimi barvami.

Poleg tega se tukaj dobé cerkvene posode, orodje in obilo priprave, ki se prištevajo cerkvenim rečem.

Vsi omenjeni predmeti se prodajajo po fabriški ceni.

Prejemajo se tudi štikarije za montiranje in se prav pazljivo izvršujejo.

z najodličnejem spoštovanjem

L. Zelzer.